

ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERGİSİ THE JOURNAL OF INTERNATIONAL SOCIAL RESEARCH

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi/The Journal of International Social Research

Cilt: 14 Sayı: 78 Temmuz 2021 & Volume: 14 Issue: 78 July 2021

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ANDIMIZA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI¹

THE METAPHORIC PERCEPTIONS OF PROSPECTIVE TEACHERS ABOUT "ANDIMIZ"

Salih CEYLAN**
Şükrü ÖZDEMİR***
Mevlüt GÜNDÜZ****

Öz

Bu araştırmanın amacı, ülkemiz için ulusal birliğin sağlanmasında çok önemli bir işlevi olan "Andımızın" öğretmen adayları açısından ne gibi bir anlam taşıdığını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Burdur İli, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim fakültesi, 4. sınıfta okuyan öğretmen adayları oluşturmaktadır (n=437). Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 312'si kadın (% 71,39), 125'i erkek (% 28,61) öğretmen adayından oluşmaktadır. Öğretmen adaylarının metaforları görüşme formu aracılığı ile toplanmıştır. Öğretmen adaylarının "Andımız" kavramına ilişkin olarak kullandıkları metaforlar ve gerekçeleri, içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Bu çözümlene sonuçlarına göre; 733 adet metafor üretilmiştir. Metaforlar on üç kategoride toplanmıştır. En çok türetilen metaforlar "Değer olarak görme" kategorisinde bulunmaktadır. Bu durum, öğretmen adayları için aslında andımızın Türk milleti açısından olmazsa olmaz değerleri arasında yer aldığını göstermektedir. Andımız çok farklı anlamlara gelse de öğretmen adayları andımızın gerekliliğini ürettikleri metaforlarda dile getirmişlerdir. Araştırma sonuçlarının karşılaştırabilmesi için daha çok çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Andımız, Metafor, Öğretmen adayları.

Abstract

The purpose of this research is to try to determine the meaning of "our Oath", which is a very important function in ensuring national unity for our country, in terms of teacher candidates through metaphors. In the academic year 2017-2018, Mehmet Akif Ersoy University, Faculty of Education, 4. teachers studying in the classroom constitute candidates (n=437). 312 of the teachers were female (71.39%) and 125 were male (28.61%). The metaphors of the prospective teachers were collected through the interview form. The metaphors and justifications used by the teacher candidates regarding the concept of "our Oath" have been analyzed by the content analysis technique. According to the results of this analysis, 733 metaphors were produced. Metaphors have been collected in thirteen categories. The most derived metaphors are in the category of "seeing as value". This situation shows that our oath is among the sine qua non values for the Turkish nation. Although our oath has different meanings, teacher candidates have expressed the necessity of our oath in their metaphors. More studies are needed to compare the results of the research.

Keywords: Andımız, Metaphor, Teacher.

* Bu makale, 2019 yılında danışmanlığı Prof. Dr. Salih CEYLAN' ın yaptığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Prof. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, 15030, Burdur/Türkiye, ORCID: 0000-0001-7196-7807

*** Öğretmen, Gazi Mustafa Kemal İlkokulu, 07070, Antalya/Türkiye, ORCID: 0000-0002-6775-6246

**** Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, 32260, Isparta/Türkiye, ORCID: 0000-0001-5823-190X, mevlutgunduz@sdu.edu.tr

1.GİRİŞ

Her millet için olmazsa olmaz bazı değer yargıları vardır. Bu değer yargıları o toplumun aslında kişiliği ve kimliğini oluşturur (Beachum, McCray, Yawn ve Obiakor, 2013). Bayrak, marş, and, dil ve kültür bu kimlik unsurunun önde gelen bileşenleridir. Kimlik bu unsurlardan biri olmakla birlikte aynı zamanda diğerlerinin harmanlanmasından oluşmuş bir sentez vazifesi de görür. Nitekim bir millet diline sahip çıktığında, kültürünü koruduğunda, bayrağını özgürlük amacıyla taşıdığına, marşını ve andını övünerek okuduğunda ve geçmişten gelen değerlerine sahip çıktığında aslında kimliğini oluşturmuş olur (Kıncal, 2015).

İnanç'a (2005) göre kimlik kişinin davranış, eylem ve değer yargıları arasında kurduğu uyuma dayanan bütünlük ve birlik hissi, Yurdusev'e (1997) göre toplumsal bir olgu, Mardin'e (2009) göre insanların üzerine bir gömlek gibi giydirilmiş bir nesne, Gellner'e (2007) göre aralarında dil ve ortak tarih de dahil olmak üzere örtüşen kültürel özellikler bulunan insanların ırksal benzerliğe ve güçlü duygulara sahip oldukları durumun adıdır. Farklı tanımlamalar yapılsa da kimlik için ortak paydanın bir grubu veya bir topluluğu belli amaçlar etrafında bir araya getiren ve insanları birbirine bağlayan ortak değerler olarak görebiliriz. Bu değerler yıllar geçtikçe güçlenmekte ve insanlar için olmazsa olmaz hale gelmektedir. Netice de ortaya çıkan bu değerler, insanları diğer insanların ayırarak ve o insanlara has bir kimlik haline dönüşmektedir (Erkenekli, 2013).

Marşlar ve "And" larda bu kimliğin oluşmasında lokomotif görev üstlenmekte ve o millet için duygusal bağlar oluşturmaktadır. Diğer bir deyişle o milletin bireyleri üzerinde ortak duygular yaratmaktadır. And gelecekte olunması istenen gençlerin daha çocukken okuyup anlayacakları ileride doğru olmaları, çalışkan olmaları, küçüklerini korumaları, büyüklerine saygılı olmaları, yurtlarını ve milletlerini kendi canlarından çok sevmeleri gerektiği, hep daha çok çalışarak daha ileri gitmeyi amaçlayan sözlerden oluşmaktadır (İnan, 2014:150).

"And" lar da bu yönüyle küçük yaşlardan itibaren çocuklara hem vatanseverlik duygusunun oluşması hem de milli kimliğin oluşması için öğretilmesi gereken değerlerden biridir. Çünkü andımızın içinde başta vatanseverlik değeri olmak üzere başka değerlerde vurgulanmaktadır. Çocuklar Türk ulusunun gelenek ve göreneklerine göre yetiştirilmeli ve yetiştirilirken de ulusuna yürekte bağlı olmalıdır (Aslan, 2018).

Vatanseverlik çocuklara küçük yaşlardan itibaren kazandırılmaya başlayan ve uzun yıllar süren duyuşsal bir süreçtir. Bu bağlamda okullarda küçük çocuklara her gün andımızın okutulması çocuğa sahip çıkması gereken bazı değerlerin olduğunun farkındalığını sağlayacak ve subliminal olarak çocuğun bilinçaltına yerleştirecektir.

Ravinger (2006)'a göre eğitimin amaçlarından biri de bireye bazı değerler kazandırmaktır. Kazandırılan bu değerler sayesinde birey dürüstlüğüün önemini öğrenmekte, insanlara saygı göstermekte, çevresine duyarlı, merhamet duygusuna sahip, vatanına ve milletine bağlılık duygusu geliştiren biri olarak yetişir. İlk bilgiler erken dönemlerde kazanılmaya başlanır ve kişiliğin oluştuğu son ergenlik dönemine kadar devam eder. Bundan sonra değerlere ilişkin değişimler olsa dahi temel değerler artık oluşmuştur (Balat, 2004).

Küçük yaşlardaki çocukların kişilik özelliklerini göz önünde bulundurduğumuzda, çok kolay etkilenebilen bir yapıya sahip oldukları ve istenilen değerlerin çok kolay kazandırılabilceği hassas bir dönemdir. Çocuğun bu özelliğini göz önüne alırsak, vatanseverlik bilincini ve milli değerleri aşılama için en uygun dönemin bu yaşlar olduğunu söyleyebiliriz. Andımızda geçen bazı sözlerle özellikle de vatana olan sadakat sözleriyle, çocuğu bu dönemde ne kadar çok karşılaştırır ve olumlu yönde rol model olursak vatansever bireyler yetişmesi için gerekli ortamlar oluştururuz. Çocuklara, kişiliğinin temellerinin atıldığı bu dönemlerde kazandırılması gereken önemli değerlerin başında da vatanseverlik değeri gelmektedir (Gündüz, Keçe & Gündüz, 2017; Akbaba, 2009; Tokdemir, 2007).

Çocuklara andımızı ve vatanseverlik duygusunu aşılama için erken yaşların önemli olduğu kadar öğretmenlerin andımıza ve bu değere olan bakış açıları da ayrı bir önem arz etmektedir. Nitekim bu değeri öğretme inancına sahip olmayan bir öğretmen veya gereğine inancın olmayan bir kişinin bunu karşı tarafa da çok

etkili öğretme ihtimali de azalacaktır. Öğretmenler de bu bağlamda değer eğitiminin önemli bir parçasıdır. Çünkü öğrencilerin ahlaki yapıları ve değer yargıları öğretmenlerden, sınıf içindeki ve sınıf dışındaki eğitimsel yaşantılardan etkileneceklerdir (Maslovaty, 2003).

Görev yapan öğretmenler kadar henüz daha göreve başlamayan öğretmen adaylarının da andımıza yönelik algıları, göreve başladıklarında o değeri etkili öğretme isteğine dair ipuçları vermektedir. Kişi inanmadığı veya önemsemediği bir şeyi karşı tarafa da çok etkili aktarmayacaktır (Kurtdeğir Fidan, 2009). Öğretmen adaylarının henüz öğrenim görürken bu süreçte andımıza yönelik geliştirdiği duygular ve algılar ileride yetiştirecekleri öğrencilerine bu değeri kazandırma isteklerine yönelik de yordayıcı bir özellik taşımaktadır (Elkatmış, 2009; Gökdeğir ve Çepni, 2003).

Vatanseverlik üzerine literatürde çok fazla araştırma olmasına rağmen (Açık, 2020; Tarhan, 2019; Karaderili, 2019; Bilginer, 2019; Gündüz, 2018; Yıldız, 2018; Avcı, İbret ve Avcı, 2017; Gümüş, 2016; Gündüz, Keçe ve Gündüz, 2016; Avcı ve İbret, 2016; Elban, 2011; Yong-jun, Xiao-bo ve Lan, 2009) andımızla ilgili yapılmış araştırmaya rastlanmamıştır. Bu yönüyle literatürde araştırma olmaması, bundan sonra yapılacak araştırmalara öncülük ve rehberlik edecektir.

Öğretmen adaylarının andımıza ilişkin algıları metaforlar aracılığı ile ortaya çıkarılmıştır. Metafor, bir kavramı veya bir kavramın özelliklerini, başka bir kavramın yerine koymak olarak tanımlanabilir. Aynı zamanda bir durumu veya nesneyi zihinde tasvir etme biçimidir (Canbaba, 2018). Metaforlar hayatımızı ifade etmemize yardımcı olan ve bizim düşünsel yapımıza katkıda bulunan öğelerdir.

Metaforlar yaşadığımız dünyayı algılama şeklimizi, kendimizi toplum içerisinde anlatmamızda ve başkalarıyla iletişim kurmamızda çoğunlukla başvurduğumuz, ancak kullanırken de pek farkına varmadığımız ifadelerdir (Yalçın, 2018). Metaforlar eğitimde birçok araştırmacı için araştırmayı kolaylaştıracak bir araç olarak kullanılmaya başlanmıştır. Önemli işlev ve özelliklere sahip olması, eğitimde çoğunlukla metaforların kullanılmasını sağlamıştır (Koç, 2014). Metaforlar üzerinde yapılan çalışmalarda artışta bu olgunun, bireylerin dünyalarını anlamlandırma ve yapılandırılmalarına yönelik güçlü bir zihinsel haritalama ve modelleme aracı olmasının etkisi büyüktür (Arslan ve Bayrakçı, 2006).

Bu bağlamda, yakın zamana kadar okunmakta olan öğrenci andının öğretmen adayları tarafından nasıl algılandığını ortaya çıkarmak amacıyla metaforlar kullanılmıştır. Araştırmanın genel amacı, öğretmen adaylarının andımıza yönelik metaforik algılarını tespit etmektir. Bu amaca ulaşıldığında literatürde çok rastlanmayan andımız konusu hakkında araştırmacılara yol gösterecek bulgulara ulaşılabileceği beklenmektedir.

Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Öğretmen adaylarının “Andımıza” ilişkin geliştirdikleri metaforlar nelerdir?
- Öğretmen adaylarının “Andımıza” ilişkin kullandıkları metaforlar “cinsiyet” açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Öğretmen adaylarının “Andımıza” ilişkin kullandıkları metaforlar “ailelerinin ikamet ettiği coğrafi bölge” açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?

2.YÖNTEM

Araştırma, nitel araştırma yöntemine uygun olarak tasarlanmıştır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama tekniklerine dayalı olarak yürütülen bir araştırmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Nitel araştırma türlerinden ise fenomenolojik desen kullanılmıştır. Bu yaklaşımda araştırmacı katılımcının kişisel (öznel) deneyimleri ile ilgilenmekte, bireyin algılamaları ve olaylara yükledikleri anlamları incelemektedir. Bu yöntemin seçilme nedeni ise kişinin bir olaya ya da duruma yönelik algılarını ortaya çıkarmayı amaçlamasıdır (Kaçar, 2019)

2.1.Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan; Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri, Türkçe, Fen Bilgisi, Sınıf, İlköğretim Matematik, Resim-İş, İngilizce, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Müzik Eğitimi ve Okul Öncesi Öğretmenliği 4. sınıfta öğrenim gören 437 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Katılımcıların cinsiyet ve okudukları bölümlerine göre dağılımları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Öğretmen Adaylarının Dağılımı

Okudukları Bölüm	Cinsiyet				Toplam	
	Kadın		Erkek		n	%
	n	%	n	%		
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri	12	2,74	17	3,89	29	6,63
Fen Bilgisi Eğitimi	25	5,72	13	2,97	38	8,69
İlköğretim Matematik	23	5,26	6	1,37	29	6,63
İngilizce	19	4,34	10	2,28	29	6,63
Müzik	11	2,51	12	2,74	23	5,26
Okulöncesi	83	18,99	8	1,83	91	20,82
PDR	22	5,03	16	3,66	38	8,69
Resim-İş	34	7,78	13	2,97	47	10,75
Sınıf	60	13,72	22	5,03	82	18,76
Türkçe Eğitimi	23	5,26	8	1,83	31	7,09
Toplam	312	71,39	125	28,61	437	100

Tablo 1’de görüldüğü gibi araştırma, farklı 10 bölümde okuyan öğretmen adayları üzerinde yapılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %36,4’ü erkek , % 63,6’sı kadındır.

2.2.Veri Toplama Aracı

Araştırmada verilerinin tamamı, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Bu teknikte, araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme protokolünü hazırlamıştır. Eğer kişi görüşme esnasında belli soruların yanıtlarını başka soruların içerisinde yanıtlamış ise araştırmacı bu soruları sormayabilir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği sahip olduğu belirli düzeyde standartlık ve aynı zamanda esneklik nedeni ile eğitim bilim araştırmalarında daha uygun bir teknik görünümü vermektedir (Ekiz, 2003).

Formun hazırlanmasında öncelikle ilgili literatür taranmış, elde edilen bilgiler doğrultusunda ön uygulama amaçlı görüşme soruları ortaya çıkarılmıştır. Forma yönelik olarak üç öğretim üyesinden uzman görüşü alınmış ve yapılan dönütler doğrultusunda bazı sorular yeniden düzenlenmiş, bazı sorular ise çıkarılmıştır. Daha sonra 30 kişi ile yapılan ön deneme sonucunda, soruların bazılarında düzeltmeler yapılmış ve forma son şekli verilmiştir.

Görüşme formu iki aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada metaforun nasıl yapılacağını anlatan bilgiler yer almaktadır. İkinci aşamada ise bazı kişisel bilgileri (cinsiyet, okudukları bölüm , ailelerinin ikamet ettikleri coğrafi bölge) içeren sorular ile metafor oluşturma (Andımız.....gibidir. Çünkü.....) cümlesi bulunmaktadır. Son olarak da öğretmen adaylarına görüşme formu dağıtılmış ve formu doldurmaları için 10 dakika süre verilmiştir.

Toplanan verilerin güvenilirliğini sağlamak amacıyla 3 uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu uzmanlar Süleyman Demirel Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi ve Kırıkkale Üniversitesi’nde metafor üzerine araştırmalar yapan akademisyenlerdir. Karşılaştırmalarda görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları tespit edilerek

araştırmanın güvenilirliği Miles ve Huberman (1994) formülü (Güvenirlilik = görüş birliği / görüş birliği + görüş ayrılığı) kullanılarak hesaplanmıştır. Bu araştırmaya özgü olarak gerçekleştirilen güvenilirlik ise %91 olarak hesaplanmıştır. Geçerlilik anlamında ise, toplanan verilerin ayrıntılı olarak rapor edilmesi ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını açıklaması nitel bir araştırmada geçerliliğin önemli ölçütleri arasında yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

2.3. Veri Analizi

Katılımcıların geliştirdikleri metaforların analiz edilmesi ve yorumlanması süreci şu aşamalarda gerçekleştirilmiştir (Saban, 2009): Kodlama ve ayıklama, örnek metafor listesi oluşturma, kategori belirleme, geçerlik ve güvenilirliği sağlama ve metaforları nicel veri haline dönüştürmedir.

Kodlama ve ayıklama aşamasında dile getirilen metaforlar basitçe kodlanmış ve eksik olanlar ayıklanmıştır. İkinci aşamada, metaforlar alfabetik sıraya konarak tekrar incelenmiştir. Üçüncü aşamada, metaforlar taşıdıkları ortak özellikler bakımından incelenmiş ve 13 kategori halinde gruplara ayrılmıştır. 4. aşamada, veriler ayrıntılı biçimde rapor edilmiş ve sonuçlara nasıl ulaşıldığı açıklanmıştır. Veri analiz süreci detaylıca açıklanmış ve belirlenen kategorileri temsil eden metaforların tümü bulgularda yer almıştır. Araştırmacıların her biri ayrı ayrı analizleri gerçekleştirmiş ve alandan bir uzmanın da belirlenen metaforları kategoriler altında eşleştirmesi istenmiştir. Son aşamada da her bir kategoriye ait kaç metafor imgesinin yer aldığı ve bunların kaç katılımcı tarafından geliştirildiğine yönelik frekans tablosu oluşturulmuştur. Bunlara dayalı olarak verilerin yorumlanması yapılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUM

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının “andımız” kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforlar tablolar biçiminde sunulmuş ve bunlar araştırmanın alt amaçlarına göre başlıklar halinde çözümlenerek yorumlanmıştır.

3.1. Birinci Alt Amaç Açısından Bulgular (Öğretmen adaylarının “Andımıza” ilişkin geliştirdikleri metaforlar nelerdir?)

Tüm öğretmen adayları tarafından “andımız” kavramına ilişkin olarak geliştirilen metaforlar, her bir metaforu temsil eden metafor frekansı ile metafor adedi sunulmuştur. Öğretmen adaylarının “andımız” kavramına yönelik sahip oldukları metaforlar on üç kategoride toplanmıştır. Bunlar: aile olarak görme, davranışa dönüştürme eylemi olarak, değer olarak, diğer unsur olarak, doğanın bir parçası olarak, manevi bir unsur olarak, mekânsal bir unsur olarak, nesnel unsur olarak görme, rehber olarak, sağlık unsuru olarak, sanat eseri olarak, teknolojik unsur olarak ve zaman unsuru olarak görmedir.

Tablo 2: Öğretmen Adaylarının “Andımız” Kavramına Yönelik Ürettikleri Metaforlar.

Kategori	Metaforlar	Metafor frekansı	Metafor adedi
Aile olarak görme	Benliğimiz (3) Miras (3) Kimliğimiz (4) Namus (7)	70	48
Davranışa dönüştürme eylemi olarak görme	Kararlılık (2) Mutluluk (2) Hatırlatma (3) Özgürlük (5)	66	58
Değer olarak görme	İstiklal marşı (5) Saygı (5) Türk milleti (5) Atatürk (8) Vatan (11)	270	193

Diğer unsur olarak görme	Fenerbahçe (1) Kağıdın parmağı kesmesindeki acı (1) Kariyer (1) Sabahı olmayan gece (1)	35	35
Doğanın bir parçası olarak görme	(4) Toprak (4) Gökyüzü (5) Ay (7) Yıldız (7) Su (10) Güneş (36)	152	70
Manevi bir unsur olarak görme	Besmele (2) İncamız (2)	10	8
Mekansal bir unsur olarak görme	Yurt (2) Köprü (2) Ülke (2) Yol (3) Deniz feneri (3) Okul (3)	29	20
Nesnel unsur olarak görme	Tuz (3) Harita (3) Meşale (3) Pusula (5) Ayna (7) Işık (13) Bayrak (16)	144	89
Rehber olarak görme	Hedef (2) Öğüt (2) Rehber (2) Yol gösterici (4)	90	73
Sağlık unsuru olarak görme	Vitamin (2) Kalp (2) Kanımız (2) Oksijen (4)	33	27
Sanat eseri olarak görme	Şiir (2) Türkü (2) Müzik (4) Söz (5) Marş (6) Yemin (10)	119	92
Teknolojik unsur olarak görme	Alarm (3) Navigasyon (5)	12	6
Zaman unsuru olarak görme	Gelecek (2) Hayat (3)	17	14

Tablo 2' ye göre, uygulamaya katılan 437 öğretmen adayı "Andımız" kavramına ilişkin 733 adet ayrı metafor üretmiştir. En çok türetilen metaforlar "değer olarak görme" kategorisinde (n=270) yer almaktadır. En az türetilen metaforlar ise "manevi bir unsur olarak görme" kategorisinde (n=10) yer almaktadır. Bütün kategoriler içerisinde en çok tekrar eden metaforlar güneş (36), bayrak (16), ışık (13), vatan (11), öğretmen (11), su (10), yemin (10), Atatürk (8), yıldız (7), namus (7), ayna (7), ay (7), marş (6), vatan sevgisi (5) ve Türk milleti (5)'dir. Bu metaforların benzetilme gerekçelerine baktığımızda öğretmen adayları, andımızın Türk milleti için önemli bir yol gösterici değer olduğunu ve kendisine derin anlamlar yüklenmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmen adaylarının andımıza yönelik algılarının neredeyse tamamı olumlu yöndedir. Bu durum, andımızın milletin kimliğinin oluşmasında ve gelecek nesillere değer yargularımızı aktarmada önemli bir lokomotif üstlendiğini göstermektedir.

3.2.İkinci Alt Amaç Açısından Bulgular (Öğretmen adaylarının "Andımıza" ilişkin kullandıkları metaforlar "cinsiyet" açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?)

Tablo 3: Kadın Öğretmen Adaylarının Ürettikleri Metaforlar.

Kategori	En çok üretilen metaforlar	Metafor frekansı	Metafor adedi
Aile olarak görme	Aile (2) Baba (2) Miras (2) Namusumuz (2) Onurumuz (2) Kimliğimiz (3) Namus (3)	47	37
Davranışa dönüştürme eylemi olarak görme	Hatırlatma (2) Özgürlük (5)	48	43
Değer olarak görme	Saygı (4) Türk milleti (4) Coşku (4) Bağımsızlık (5) İstiklal marşı (5) Atatürk (6) Vatan (9)	195	142
Diğer unsur olarak görme		21	21
Doğanın bir parçası olarak görme	Gökyüzü (3) Ağaç (4) Ay (5) Su (6) Güneş (27)	100	52
Manevi bir unsur olarak görme	Besmele (2) İncamız (2)	6	4
Mekansal bir unsur olarak görme	Deniz feneri (3) Okul (3) Yol (3)	21	14

Nesnel unsur olarak görme	Meşale (3) Pusula (3) El feneri (3) Harita (3) Ayna (6) Işık (10)	103	66
Rehber olarak görme	Nasihat (2) Öğüt(2) Rehber (2) Yol gösterici (4) Öğretmen (7)	73	61
Sağlık unsuru olarak görme	Kanımız (2) Oksijen (3)	18	15
Sanat eseri olarak görme	Söz (4) Marş (5) Yemin (6)	77	62
Teknolojik unsur olarak görme	Alarm (2) Navigasyon (4)	7	2
Zaman unsuru olarak görme	Gelecek (2) Hayat (2)	14	12

Tablo 3'e göre, kadın öğretmen adaylarının en çok üretilen metaforlar "değer olarak görme" kategorisindedir. En az üretilen metafor kategorisi ise "teknolojik unsur olarak görme" dir. En çok tekrar eden metaforların güneş (27), bayrak (11), ışık (10) ve vatan (9) olduğu görülmüştür. Metaforları benzetme gerekçelerine baktığımızda, kadın öğretmen adayları andımızın milletin geleceğini şekillendirmede bir aydınlatma aracı olduğunu ve temel kutsal değerler arasında yer aldığını dile getirmişlerdir. Yine kadın öğretmen adayları tarafından üretilen metaforların tamamına yakını olumlu özellik göstermektedir.

Tablo 4: Erkek Öğretmen Adaylarının Ürettikleri Metaforlar

Kategori	En çok üretilen metaforlar	Metafor frekansı	Metafor adedi
Aile olarak görme	Namus (4)	23	20
Davranışa dönüştürme eylemi olarak görme		18	18
Değer olarak görme	Aşk (2) Atatürk (2) Tarihimiz (2) Türk bayrağı (2) Türkiye (2) Ülkemiz (2) Vatan sevgisi (3)	75	66
Diğer unsur olarak görme		14	14
Doğanın bir parçası olarak görme	Toprak (3) Su (4) Yıldız (4) Güneş (9)	52	33
Manevi bir unsur olarak görme		4	4
Mekansal bir unsur olarak görme	Ülke (2)	8	7
Nesnel unsur olarak görme	Kahvaltı (2) Pusula (2) Işık (3) Bayrak (5)	41	33
Rehber olarak görme	Öğretmen (4)	16	13
Sağlık unsuru olarak görme	Vitamin (2)	15	14
Sanat eseri olarak görme	Müzik (2) Yemin (4)	42	38
Teknolojik unsur olarak görme		5	5
Zaman unsuru olarak görme		3	3

Tablo 4'e göre, erkek öğretmen adaylarınca en çok üretilen metaforlar "değer olarak görme" kategorisindedir. En az üretilen metafor kategorisi ise "zaman unsuru olarak görme" dir. En çok tekrar eden metaforların güneş (9), bayrak (5), yıldız (4), yemin (4), su (4), öğretmen (4) ve namus (4) olduğu görülmüştür. Metaforları benzetme gerekçelerine baktığımızda, kadın öğretmen adayları gibi erkek öğretmen adayları da andımızı milletin gelecek nesillere aktaracağı önemli değerlerden ve milleti bir arada tutan unsurlardan

biri olduğunu dile getirmişlerdir. Yine erkek öğretmen adayları da kadın öğretmen adayları gibi andımıza yönelik çok sayıda olumlu metaforlar üretmiştir. Kadın ve erkek adayların hem ürettikleri metaforlar hem de üretme gerekçeleri arasında çok fazla farklılık olmadığı görülmüştür.

3.3.Üçüncü Alt Amaç Açısından Bulgular (Öğretmen adaylarının "Andımıza" ilişkin kullandıkları metaforlar "ailelerinin ikamet ettiği coğrafi bölge" açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?)

Tablo 5: Ailesi Akdeniz Bölgesinde İkamet Eden Öğretmen Adaylarının Ürettikleri Metaforlar.

Kategori	En çok üretilen metaforlar	Metafor frekansı	Metafor adedi
Aile olarak görme	Anne kucacı (2) Kimlik (2) Kimliğimiz (3) Namus (3)	25	19
Davranışa dönüştürme eylemi olarak görme		27	27
Değer olarak görme	Atatürk (3) Aşk (4) Türk milleti (4) Vatan (6)	123	101
Diğer unsur olarak görme		12	12
Doğanın bir parçası olarak görme	Aslan (3) Gökyüzü (3) Yıldız (4) Su (7) Güneş (16)	77	43
Manevi bir unsur olarak görme	İnancımız (2)	7	6
Mekansal bir unsur olarak görme	Köprü (2) Okul (2) Yol (2)	13	10
Nesnel unsur olarak görme	Ayna (4) Bayrak (7) Harita (3) Işık (6)	65	45
Rehber olarak görme	Yol gösterici (2) Öğretmen (3)	32	29
Sağlık unsuru olarak görme	Kalp (2) Vitamin (2)	18	16
Sanat eseri olarak görme	Yemin (2) Müzik (3) Söz (3)	51	45
Teknolojik unsur olarak görme		4	4
Zaman unsuru olarak görme		8	8

Tablo 5'e göre, ailesi Akdeniz Bölgesi'nde ikamet eden öğretmen adaylarınca en çok üretilen metaforlar "değer olarak görme" kategorisindedir. En az üretilen metafor kategorisi ise "Teknolojik unsur olarak görme" dir. En çok tekrar eden metaforların Güneş (16), Bayrak (7) ve Su (7) olduğu görülmüştür. Metaforları benzetme gerekçelerine baktığımızda, doğa ve canlılar için güneş ve su ne kadar önemliyse, andımızın da toplumsal birlik ve beraberlik açısından o kadar önemli olduğunu dile getirmişlerdir. Yine bayrak metaforuyla da toplumun kutsal değerlerinden biri olarak andımızın önemine dikkat çekilmiştir.

Tablo 6: Ailesi Doğu Anadolu Bölgesinde İkamet Eden Öğretmen Adaylarının Ürettikleri Metaforlar.

Kategori	En çok üretilen metaforlar	Metafor frekansı	Metafor adedi
Aile olarak görme	Aile (1) Annenin çocuğunu sevmesi (1)	2	2
Davranışa dönüştürme eylemi olarak görme	Bilinçli ölmek (1) Kararlılık (1) Koşmak (1)	4	4
Değer olarak görme	Atatürk'ün hayali (1) Dalgalandan bayrak sevgisi (1) Şehitlik (1) Tutku (1) Türklüğümüzün özü (1)	7	7
Diğer unsur olarak görme	Çağdaş düzene ve laikliğe geçişin köprüsü (1) İnsanı kalıplara sokan mancınık (1) Sabahı olmayan gece (1)	3	3
Doğanın bir parçası olarak görme	Güneş (2)	8	7
Manevi bir unsur olarak görme		0	0
Mekansal bir unsur olarak görme	Adsız bir yer-mekan (1)	1	1
Nesnel unsur olarak görme	Dalgacı denizde gemideki dümen (1) Homojen bir madde (1) Karanlığın içinde parıldayan bir ışık (1)	3	3
Rehber olarak görme	Rehber (1)	1	1
Sağlık unsuru olarak görme		0	0
Sanat eseri olarak görme	Karanlık bir şiir (1) Milli bir şiir (1) Nutuk, hitabe, nasihatname (1) Türklüğe övgü (1) Verilen söz (1) Yemin (1)	8	8
Teknolojik unsur olarak görme		0	0
Zaman unsuru olarak görme	Geçmiş (1) Gelecek (1) Hayat (1) Şimdiki zaman (1)	5	5

Tablo 6 'ya göre, ailesi Doğu Anadolu Bölgesi'nde ikamet eden öğretmen adaylarınca en çok üretilen metaforlar "Doğanın bir parçası olarak görme" ve "Sanat eseri olarak görme" kategorisindedir. En az üretilen metafor kategorisi ise "Manevi bir unsur olarak görme", "Teknolojik unsur olarak görme" ve "Sağlık unsuru olarak görme" dir. Daha doğrusu bu kategoride hiç metafor üretilmemiştir. En çok tekrar eden metafor ise sadece Güneş (2) olarak ön plana çıkmıştır. Diğer üretilen metaforların hepsi sadece bir kişi tarafından üretilmiştir. Metaforları benzetme gerekçelerine baktığımızda, andımızın toplum ve millet için önem arz eden bir olgu olarak ön plana çıktığı görülmüştür. Akdeniz Bölgesi ile kıyaslandığında, aileleri Doğu Anadolu Bölgesi'nde ikamet eden öğretmen adayları; andımızı, Akdeniz Bölgesi'nde ikamet edenler kadar çok belirgin bir şekilde değer olarak görmemektedirler. Bu durumun oluşmasında o coğrafyada yaşanan olayların ve geçirilen yaşantıların etkisi olabilir.

Tablo 7: Ailesi Ege Bölgesinde İkamet Eden Öğretmen Adaylarının Ürettikleri Metaforlar.

Kategori	En çok üretilen metaforlar	Metafor frekansı	Metafor adedi
Aile olarak görme	Baba (2) Benliğimiz (2) Miras (2) Namusumuz (2)	24	20
Davranışa dönüştürme eylemi olarak görme	Özgürlük (2)	17	16

Değer olarak görme	Atatürk (2) Doğruluk (2) İstiklal marşı (2) Saygı (3) Vatan (4)	76	66
Diğer unsur olarak görme		9	9
Doğanın bir parçası olarak görme	Ağaç (2) Toprak (2) Yıldız (2) Ay (3) Su (3) Güneş (9)	40	23
Manevi bir unsur olarak görme		0	0
Mekansal bir unsur olarak görme	Deniz feneri (2)	9	8
Nesnel unsur olarak görme	El feneri (2) Kahvaltı (2) Pusula (2) Işık (4) Bayrak (5)	35	25
Rehber olarak görme	Hedef (2) Öğretmen (5)	29	24
Sağlık unsuru olarak görme	Oksijen (3)	11	9
Sanat eseri olarak görme	Yemin (2) Coşkulu bir şiir (2) Marş (3)	30	23
Teknolojik unsur olarak görme	Alarm (2) Navigasyon (3)	5	2
Zaman unsuru olarak görme		1	1

Tablo 7'ye göre, ailesi Ege Bölgesi'nde ikamet eden öğretmen adaylarınca en çok üretilen metaforlar "değer olarak görme" kategorisindedir. En az üretilen metafor kategorisi ise "Manevi bir unsur olarak görme" dir. En çok tekrar eden metaforların Güneş (9), Öğretmen (5) ve Bayrak (5) olduğu görülmüştür. Metaforları benzetme gerekçelerine baktığımızda, andımızın Türk toplumu için birleştirici bir güç ve olmazsa olmaz önemli bir değer yargısı olarak ön plana çıktığı görülmüştür. Öğretmen metaforunda da andımızın toplum için yol gösterici bir değer olduğu karşımıza çıkmaktadır. Ailesi Ege Bölgesi'nde ikamet eden öğretmen adaylarının ürettikleri metaforlar Akdeniz Bölgesinde olduğu gibi çok belirgin şekilde bir değer olarak görüldüğü şeklindedir.

Tablo 8: Ailesi Güneydoğu Anadolu Bölgesinde İkamet Eden Öğretmen Adaylarının Ürettikleri Metaforlar.

Kategori	En çok üretilen metaforlar	Metafor frekansı	Metafor adedi
Aile olarak görme	Annemin yemeği (1) Çocuk (1) Namus (1)	4	4
Davranışa dönüştürme eylemi olarak görme	Coşkulu bir miting (1) Çılgılık (1) İlke (1) Koruyucu (1) Teşekkür (1)	5	5
Değer olarak görme	Atatürk (2)	15	14
Diğer unsur olarak görme	Atanamayan öğretmen (1) İyi ve kötü yönü olan bir şey (1) Yazamadıklarımızın, özgürlüklerimizin her şeyi (1)	3	3
Doğanın bir parçası olarak görme	Ay (1) Deniz (1) Güneş (2)	7	6
Manevi bir unsur olarak görme	Besmele (1) İnanç (1)	2	2
Mekansal bir unsur olarak görme	Ülke (1) Yurt (1)	2	2
Nesnel unsur olarak görme	Bayrak (2)	13	12
Rehber olarak görme	Gençlerin rehberi (1) Nasihat (1)	2	2

Sağlık unsuru olarak görme	İlaç (1)	1	1
Sanat eseri olarak görme	Bizi biz yapan şiirimiz (1) Kültürümüz (1) Öğrencinin kendine verdiği and , içtiği bir söz (1) Öğüt veren bir hikaye (1) Özlü sözlerimiz (1) Türküler (1) Yemin (1) Zümrüdüanka kuşu (1)	11	11
Teknolojik unsur olarak görme	Alarm (1) Apple iphone (1)	2	2
Zaman unsuru olarak görme	Küçüklüğümüze dönüş (1)	1	1

Tablo 8'e göre, ailesi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ikamet eden öğretmen adaylarınca en çok üretilen metaforlar "değer olarak görme" kategorisindedir. En az üretilen metafor kategorisi ise "Sağlık unsuru olarak görme" ve "Zaman unsuru olarak görme" dir. En çok tekrar eden metaforların Atatürk (2), Bayrak (2) ve Güneş (2) olduğu görülmüştür. Metaforları benzetme gerekçelerine baktığımızda, andımızın Türk milleti için vazgeçilmez bir unsur ve toplumsal devamlılığın devamı için gerekli bir lokomotif olduğu yönünde

görüşler dile getirilmiştir. Ailesi Güneydoğu Bölgesi'nde ikamet öğretmen adaylarının ürettikleri metaforlar, Doğu Anadolu Bölgesi'ne göre farklılık arz etmekte ve değer olarak görülmesi bakımından diğer bölgelere daha çok benzemektedir.

Tablo 9. Ailesi İç Anadolu Bölgesinde İkamet Eden Öğretmen Adaylarının Ürettikleri Metaforlar.

Kategori	En çok üretilen metaforlar	Metafor frekansı	Metafor adedi
Aile olarak görme	Namus (2)	7	6
Davranışa dönüştürme eylemi olarak görme	Bayrağı sevmek (1) Hatırlatma (1) İş (1) Kararlılık (1) Kazanılmış zafer (1) Mutluluk (1) Özgürlük (1)	10	10
Değer olarak görme	Atatürk sevgisi (1) Bizim en değerli milli varlığımız (1) Değişmez birlik ve beraberliğimiz (1) İnsanların çalışkan olması (1) Sorumluluk (1) Vatan sevgisi (1)	27	27
Diğer unsur olarak görme	Fenerbahçe (1) Heyecan verir (1) Kariyer (1)	5	5
Doğanın bir parçası olarak görme	Güneş (5)	11	7
Manevi bir unsur olarak görme	Verilmiş bir kutsal söz (1)	1	1
Mekansal bir unsur olarak görme	Fabrika (1) Okul (1) Yol (1)	3	3
Nesnel unsur olarak görme	Işık (2)	19	18
Rehber olarak görme	Gelecek nesil ışığı (1) Öğüt (1) Rehberlik ve psikolojik danışman (1) Rol model (1) Yol gösterici (1)	17	17
Sağlık unsuru olarak görme	Hipnoz (1) Nefes (1)	2	2
Sanat eseri olarak görme	Marş (2) Yemin (3)	15	12
Teknolojik unsur olarak görme	Navigasyon (1)	1	1

Zaman unsuru olarak görme	Karlı kış günü (1) Yalan söyleme saati (1)	2	2
---------------------------	--	---	---

Tablo 9'a göre, ailesi İç Anadolu Bölgesi'nde ikamet eden öğretmen adaylarınca en çok üretilen metaforlar "değer olarak görme" kategorisindedir. En az üretilen metafor kategorisi ise "Manevi bir unsur olarak görme" ve "Teknolojik unsur olarak görme" dir. En çok tekrar eden metaforların Güneş (5), Yemin (3) ve Namus (2) olduğu görülmüştür. Metaforları benzetme gerekçelerine baktığımızda, andımızın Türk toplumu için kutsal değeri olduğu ve toplumun geleceği için yönlendirici bir değer olarak düşünülmesi gerektiği fikri ön plana çıkmıştır. Akdeniz ve Ege Bölgeleri kadar çok belirgin olarak değer olarak görme fikri ağır basmamıştır.

Tablo 10. Ailesi Karadeniz Bölgesi'nde İkamet Eden Öğretmen Adaylarının Ürettikleri Metaforlar.

Kategori	En çok üretilen metaforlar	Metafor frekansı	Metafor adedi
Aile olarak görme	Küçük bir çocuk (1) Onurumuz (1) Sevgili (1)	3	3
Davranışa dönüştürme eylemi olarak görme		0	0
Değer olarak görme	Milletimizin yapı taşı (1) Türk olmanın gururu (1) Türklüğün damarlarından biri (1) Vatan özlemiyle yanıp tutuşan millet (1)	4	4
Diğer unsur olarak görme		0	0
Doğanın bir parçası olarak görme	Güneş (1) Kurt (1) Yıldız (1)	3	3
Manevi bir unsur olarak görme		0	0
Mekansal bir unsur olarak görme		0	0
Nesnel unsur olarak görme	Mum (1) Tuz (1)	2	2
Rehber olarak görme	Amaca ulaşılmış gaye (1)	1	1
Sağlık unsuru olarak görme		0	0
Sanat eseri olarak görme	Radyoda çalan şarkı (1)	1	1
Teknolojik unsur olarak görme		0	0
Zaman unsuru olarak görme		0	0

Tablo 10'a göre, ailesi Karadeniz Bölgesi'nde ikamet eden öğretmen adaylarınca en çok üretilen metaforlar "değer olarak görme" kategorisindedir. En az üretilen metafor kategorisi ise hemen hemen diğer bütün kategoriler olmuştur. En çok tekrar eden metaforların ön plana çıkmadığı görülmüştür. Bu durumun oluşmasında katılımcı sayısının az olması da bir nedendir. Metaforları benzetme gerekçelerine baktığımızda, andımızın diğer bölgeler gibi Karadeniz Bölgesinde ailesi ikamet eden öğretmen adayları için de benzer anlamlara geldiği görülmektedir. Yani diğer bir deyişle, millet için birleştirici ve yönlendirici güç olduğudur.

Tablo 11. Ailesi Marmara Bölgesinde İkamet Eden Öğretmen Adaylarının Ürettikleri Metaforlar.

Kategori	En çok üretilen metaforlar	Metafor frekansı	Metafor adedi
----------	----------------------------	------------------	---------------

Aile olarak görme	Büyük baba, büyük anne nasihati (1) Namus (1)	5	5
Davranışa dönüştürme eylemi olarak görme	Çiçeğe verilen ilk “cansuyu” (1) Motivasyon (1) Özgürlük (1)	3	3
Değer olarak görme	Vatan sevgisi (2)	18	17
Diğer unsur olarak görme	Gereksiz (1) Kemal (1) Mustafa (1)	3	3
Doğanın bir parçası olarak görme	Ay (1) Baraj (1) Dalgalı bir deniz (1) Güneş (1)	6	6
Manevi bir unsur olarak görme		0	0
Mekansal bir unsur olarak görme	Deniz feneri (1)	1	1
Nesnel unsur olarak görme	Bayrak (2)	7	6
Rehber olarak görme	Öğretmen (2)	8	7
Sağlık unsuru olarak görme	Kanımız (1)	1	1
Sanat eseri olarak görme	En hafif şekilde bilgilendirme Ant’ı (1) Yemin (1)	3	3
Teknolojik unsur olarak görme		0	0
Zaman unsuru olarak görme		0	0

Tablo 11’e göre, ailesi Marmara Bölgesi’nde ikamet eden öğretmen adaylarınca en çok üretilen metaforlar “değer olarak görme” kategorisindedir. En az üretilen metafor kategorisi ise yine sayı azlığından ötürü birkaç tane kategori olmuştur. En çok tekrar eden metaforların Öğretmen (2), Bayrak (2) ve Vatan sevgisi (2) olduğu görülmüştür. Metaforları benzetme gerekçelerine baktığımızda, andımızın vatanın önemli bileşenlerinden biri olarak görüldüğü ve uğruna çok şey feda edilebilecek önemli bir değer olarak görüldüğü anlaşılmaktadır. Ailesi Marmara Bölgesi’nde ikamet eden öğretmen adayları için de andımız, çoğu bölgede olduğu gibi önemli bir algısı olarak ön plana çıkmaktadır.

4. TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

“Andımız” ın öğretmen adayları tarafından nasıl algılandığını metaforlar aracılığı ile ortaya çıkarmak amacıyla yapılan bu araştırmada, katılımcılardan görüşme formu yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda ortaya çıkan bulgular neticesinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Yapılan bu araştırmada, 437 öğretmen adayının andımıza yönelik üretmiş olduğu toplam 733 çeşit ayrı metafor toplamda on üç kategoride ele alınarak yorumlanmıştır. En çok metaforun yer aldığı kategori ise andımızı bir “değer olarak” görme (n=270) kategorisidir. En az türetilen metaforlar ise “manevi bir unsur olarak görme” kategorisinde (n=10) yer almaktadır. Bu doğrultuda öğretmen adayları andımızı en çok bir “değer olarak” görmekte ya da andımızın Türk toplumunun olmazsa olmaz önemli bir değer yargısı olduğunu kabul etmektedirler (Beauchum ve diğ., 2013).

Andımız içinde barındırdığı cümleler dikkate alındığında da, birçok olumlu değeri bünyesinde barındıran yazılı bir metindir. Örneğin vatanseverlik, milliyetçilik, dürüstlük, çalışkanlık, saygı ve fedakarlık bu değerlerin başında gelmektedir (İnan, 2014). Öğretmen adaylarının da bu değerleri andımızla özdeşleştirerek sahip çıkması ve bu değerlerin korunması gerektiğine inanması, Türk toplumunun birlik ve

beraberliği açısından gelecek nesillere bırakacağı önemli miraslarından biri olarak düşünülebilir (Aslan, 2018; Kincal, 2015; Erkenekli, 2013).

Bütün kategoriler içerisinde en çok tekrar eden metaforlara baktığımızda, güneş (36), bayrak (16), ışık (13), vatan (11), öğretmen (11), su (10) ve yeminin (10) ilk sıralarda yer aldığını görmekteyiz. Bu metaforların benzetilme gerekçelerine baktığımızda da öğretmen adayları, andımızı Türk milletinin önemli bir hazinesi olarak görmektedir. Her toplum için kutsal değerlerin olduğu bilinen bir gerçektir. Türk milleti içinde vatan, millet, bayrak, marş ve and bu kutsalların başında gelir. Bunlar toplumun hem birlikteliği hem de geleceğini şekillendiren bir pusula olarak önem arz etmektedirler (Mardin, 2009; Gellner, 2007; İnanç, 2005; Yurdusev, 1997). Öğretmen adayları tarafından en çok üretilen metaforlara baktığımızda da güneş, bayrak, ışık ve vatan gibi değerlerin bu kutsallarla yakından ilişkili olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının andımıza yönelik algılarının neredeyse tamamı olumlu yöndedir. Bu durum, andımızın milletin kimliğinin oluşmasında ve gelecek nesillere değer yargılarımızı aktarmada önemli bir lokomotif üstlendiğini göstermektedir.

Cinsiyet açısından değerlendirdiğimizde, erkek öğretmen adayları andımızı yine en çok değer olarak görmektedirler. Güneş ve bayrak metaforlarını da çok kullanarak önemsedikleri değer yargılarını düşüncelerine yansıtmaktadırlar. Kadın öğretmen adayları içinde andımız aynı erkek öğretmen adayları gibi

güneş ve bayrak metaforları ile bir değer unsuru olarak görülmekte ve aynı anlama gelmektedir. Kısacası, kadın ve erkek adayların hem ürettikleri metaforlar hem de üretme gerekçeleri arasında çok fazla farklılık olmadığı görülmüştür. Bu durum, ülkenin önemli değer algılarının cinsiyet açısından fark göstermeyecek kadar önemli olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırmanın başka bir değişkeni olan öğretmen adaylarının ailelerin ikamet ettiği coğrafi bölgeye göre ürettikleri metaforlar açısından farklılık gösterip göstermediğidir. Ortaya çıkan sonuçlara bakıldığında, çoğu bölge açısından belirgin olarak andımız bir değer olarak ön plana çıkmaktadır. Sadece Doğu ve İç Anadolu bölgelerinde diğer bölgelere göre andımız çok belirgin olarak bir değer olarak ağır basmamaktadır. Bazı durumlarda bir olaya yüklenen anlamın yaşantılarla ve o coğrafyadaki diğer unsurlarla alakalı olduğu gerçeğini göz önünde bulundurursak bazı farklılıkların ortaya çıkması da hoşgörü ile karşılanması gerekir. Ancak genele baktığımızda tüm coğrafi bölgeler açısından da andımıza yüklenen anlam açısından benzer anlamlar yüklendiğini görülmektedir. Andımız içinde barındırdığı anlam bakımından da Türk toplumunu tümünden kucaklayıcı yapısı ile katalizör bir madde görevi görmektedir.

Yapılan bu araştırma, taşıdığı özellik açısından ilk olduğu için literatürde sonuçlarının karşılaştırılabileceği çok fazla bulunmamaktadır. Daha doğrusu araştırma sonuçlarının kıyaslanabilmesi için daha çok araştırma yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak andımızla ilgili doğrudan yapılan bu tarz araştırma olmamasına rağmen; Türk, bayrak, millet, vatan gibi kutsal değerlere yönelik olarak yapılan çok sayıda metaforik çalışma yapılmıştır. Yapılan bu araştırmalarda ortaya çıkan metaforlarla bu araştırmada elde edilen metaforlar büyük oranda benzerlik göstermektedir (Gündüz ve Gündüz, 2020; Sağdıç ve İlhan, 2018; Gündüz, Keçe ve Gündüz, 2016; Gömleksiz ve Öner, 2016; Türkcan ve Bozkurt, 2015; Ulusoy ve Erkuş, 2015; Özkan ve Taşkın, 2014; Gömleksiz ve Cüro, 2011).

Sonuç olarak bu araştırma göstermiştir ki bu araştırma ilk olması ile önem arz etmekte ve bundan sonra andımızla ilgili yapılacak araştırmalara da yol göstermesi açısından farkındalık kazandıracakı düşünülmektedir. Bu araştırmada andımızla ilgili olarak öğretmen adaylarının algılarına göre ortaya çıkan sonuçlara bakıldığında, aslında andımızın her insan için ayrı bir öneme sahip olduğu görülmüş ve üretilen metaforlarla da gerekliliği dile getirilmeye çalışılmıştır.

4.1.Öneriler

- Yapılan bu araştırma Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ile sınırlıdır. Bundan sonra yapılacak araştırmalar farklı bölgelerdeki üniversitelerde yapılırsa, bölgesel algılar açısından farklılıklar daha iyi görülebilir.

- Bu araştırma kesitsel desene uygun olarak yapılmıştır. Birinci sınıftan başlayarak dördüncü sınıfa kadar öğretmen adaylarının algıları ölçülürse daha sağlıklı sonuçlar elde edilebilir.
- Bu araştırma öğretmen adayları ile yapılmıştır. Toplumun diğer kesimleri ve üniversitedeki farklı bölümlerde araştırmaya katılarak daha derinlemesine incelemeler yapılabilir.
- Öğretmen adaylarının kişisel özelliklerini de araştırmaya katılarak (yaş, ailenin sosyo ekonomik düzeyi, anne ve baba eğitim düzeyi, anne ve baba mesleği vs.) farklı değişkenler açısından kıyaslamalar yapılabilir.
- Öğretmen adayları kadar görev yapan öğretmenlerin de andımız hakkındaki düşünceleri önem arz etmektedir. MEB'e bağlı okullarda öğretmenlerin bu konu hakkındaki düşünceleri tespit edilerek daha gerçekçi sonuçlara ulaşılabilir.
- "Andımız" konusunda farklı yöntem ve desenlerde yapılacak bilimsel çalışmalar, daha çoklu bakış açıları ortaya koyacak ve karar vericilere önemli veri seti oluşturacaktır.

KAYNAKÇA

- Açık, İ.(2020). *İlkokul 4.sınıf sosyal bilgiler dersinde kültürel mirasa duyarlılık ve vatanseverlik değerlerinin biyografilerle öğretimi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak
- Akbaba, B. (2009). Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Dersinin Öğretimine Yönelik Bir Durum Değerlendirmesi (Gazi Üniversitesi Örneği), *TSA*, 13(1), 29-52
- Arslan, M. M. ve Bayrakçı, M. (2006). Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim öğretim açısından incelenmesi, *Milli Eğitim Dergisi*, 34 (171), 100-108.
- Aslan, A. D.(2018). "Gürbüz Türk Millet İçin Gürbüz Türk Çocuğu": 23 Nisan Çocuk Bayramı. *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, 63, 87-114.
- Avcı, A. A., İbret, B. Ü. ve Avcı, E. K.(2017). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Vatanseverlik Değerinin Kazandırılmasına Yönelik Görüşleri, *İlköğretim Online*, 16 (4), 1558-1574.
- Avcı, E. K. ve İbret, B. Ü. (2016). Vatanseverlik Değerine İlişkin Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Görüşlerinin İncelenmesi, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24 (5), 2501- 2518.
- Balat, G. U. (2004). Çocuklar ve Değerler Eğitimi, *Çocuk*, 41, 18- 20
- Beachum, F. D., McCray, C. R., Yawn, C. D., & Obiakor, F. E. (2013). Support and Importance of Character Education: Pre-Service Teacher Perceptions, *Education*, 133 (4), 470-480
- Bilginer, R. (2019). *Ortaokul öğrencilerinin vatanseverlik değerine yönelik algılarının incelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara
- Canbaba, Z.(2018). *Orta Öğretim Öğrencilerinin Nüfus ve Göç Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Yöntemi ile İncelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi), Ekiz, D.(2003). *Eğitimde araştırma yöntem ve metotlarına giriş*, Ankara: Anı Yayıncılık
- Elban, M.(2011). *Orta Öğretim 11.Sınıf Öğrencilerinin Tarih Dersine Yönelik Tutumları İle Vatanseverlik Tutumları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara
- Elkatmış, M. (2009). Hayat bilgisi öğretiminde değer eğitimi, (Editör: Bayram Tay), *Hayat bilgisi öğretimi*, Ankara: Maya Akademi
- Erkenekli, M. (2013). "Toplumsal Kültür Araştırmaları İçin Değer Merkezli Bütünleşik Bir Kültür Modeli Önerisi", *Savunma Bilimleri Dergisi*, 12 (1), 147-172
- Gellner, E. (2007). *Milliyetçiliğe Bakmak*. (Çev: Simten Coşar, Saltuk Özertürk ve Nalan Soyarık). İstanbul: İletişim Yayınları
- Gökdere, M. ve Çepni, S. (2003). Üstün Yetenekli Çocuklara verilen Değerler Eğitiminde Öğretmenin Rolü, *Değerler Eğitimi Dergisi*, 1(2), 93-103.
- Gömlüksiz, M. N. ve Öner, Ü. (2016). Ortaokul öğrencilerinin vatan kavramına ilişkin metaforik algıları, *Electronic Turkish Studies*, 11(2), 1409-1420.
- Gömlüksiz, N, M. ve Cüro, E. (2011). Sosyal bilgiler dersi öğretim programında yer alan değerlere ilişkin öğrenci tutumlarının değerlendirilmesi, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 95-134.
- Gümüş, O. (2016). *İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Türk Büyüklüklerine Saygı, Aile Birliğine Önem Verme ve Vatanseverlik Değerlerinin Karma Yaklaşımına Dayalı Etkinliklerle Öğretimi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara
- Gündüz, D.D. (2018). *Tarih öğretmenlerinin ortaöğretim öğrencilerine "vatanseverlik değerini öğretirken kullandıkları değer yaklaşımları*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta
- Gündüz, M. ve Gündüz, D. D. (2020). "Türk Olma" Değerine Yönelik Algıların Tespit Edilmesi, *Eurasian Journal Of Teacher Education*, 1(1), 59-69
- Gündüz, M., Keçe, M. & Gündüz, D. D. (2016). "Türk Olma" Değerine Yönelik Algıların Tespit Edilmesi, IV. Uluslararası Tarih Eğitimi Sempozyumu, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, 01-03 Eylül 2016, Muğla
- İnan, A. (2014). *Atatürk Hakkında Hatıralar ve Belgeler*. Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- İnanç, H. (2005). *AB'ye Entegrasyon Sürecinde Türkiye'nin Kimlik Problemleri*. Ankara: Adres Yayınları
- Kaçar, İ. (2019). *Veli Toplantılarına Yönelik Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri: Fenomenolojik Bir Çalışma* (Yüksek lisans tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Karaderili, Ş. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin vatanseverlik değerinin kazanımına ilişkin görüşleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi, Uşak
- Kıncal, R. (2015). *Vatandaşlık bilgisi*, Ankara: Nobel Yayınevi
- Koç, S. (2014). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmen ve Öğretmenlik Mesleği Kavramlarına İlişkin Metaforik Algıları, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 47-72.

- Kurtdede Fidan, N. (2009). Öğretmen Adaylarının Değer Öğretimine İlişkin Görüşleri, *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 2(20), 1-18.
- Mardin, Ş. (2009.) *Kimlik ve Söylemlerde Katmanlar*, (Derleyen: Gönül Pultar), Kimlikler Lütfen Türkiye Cumhuriyeti'nde Kültürel Kimlik Arayışı ve Temsili. Ankara: ODTÜ Yayıncılık
- Maslovaty, N. (2003). The Placement of Moral Contents: Priorities and Structures of the Belief System of Teachers and High School Students, *Educational Research and Evaluation*, 9 (1), 109-134
- Miles, M.B and Huberman, A.M. (1994). *Qualitative dataanalysis*, Thousand Oaks, CA: Sage.
- Özkan, R. ve Taşkın, M, A. (2014). İlköğretim öğrencilerinin vatan olgusuna ilişkin algılarının belirlenmesi, *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, (17), 889-906
- Ravinger, R. (2006). *Value-Based Education for Human Development –Eritrean Perspective, Essays in Education*. USA: South Carolina.
- Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.
- Sağdıç, M. ve İlhan, G.O (2018). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının “Vatan” Kavramına İlişkin Metaforik Algıları, *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*, 38, 104-118.
- Tarhan, E. (2019). *Vatandaşlık bağlamında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının vatanseverlik tutumları ve görüşleri*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu
- Tokdemir, M. A. (2007). *Tarih Öğretmenlerinin Değerler ve Değer Eğitimi Hakkındaki Görüşleri*, (Yüksek Lisans Tezi), Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon
- Türkcan, B. ve Bozkurt, M. (2015). İlkokul öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi bağlamında kimlik, kültür ve yurttaşlık algıları. *Turkish Studies*, 10(11), 1501-1526.
- Ulusoy, K. ve Erkuş, B. (2015). Sosyal bilgiler dördüncü sınıf ders programındaki tarih konuları ile ilgili kavramlara ilişkin öğrenci algıları. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, (5), 147-158.
- Yıldırım, A ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yıldız, R. (2018). *Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Vatanseverlik Ve Sosyal Bilgiler Derslerinde Vatanseverlik Eğitimi Hakkındaki Görüşleri*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya
- Yong-jun, D., Xiao-bo, S., Lan, W. (2009). A Comparative Study Of History Interests Between American and Chinese College Students, *US-China Education Review*, 6 (12), 59-66.
- Yurdusev, A.N. (1997). *Avrupa Kimliğinin Oluşumu ve Türk Kimliği*. (Ed:Atilla Eralp).Türkiye ve Avrupa, Ankara: İmge Kitapevi